

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว
ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
Guidelines for the development of community participation in tourism
management Cultural Tourism Community of Old Town
by the Phetchaburi River

พัตยศ เพชรวงษ์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว 2. เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว 3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 12 คน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้แก่ การประชุมทำได้ยากเนื่องจากเวลาไม่ตรงกัน ความคิดเห็นต่างกัน การให้ความร่วมมือ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว โดยการเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิก ให้ความสำคัญคนในชุมชน เน้นการทำงานตามแบบแผน และรู้จักแก้ปัญหาเพื่อนำไปพัฒนา

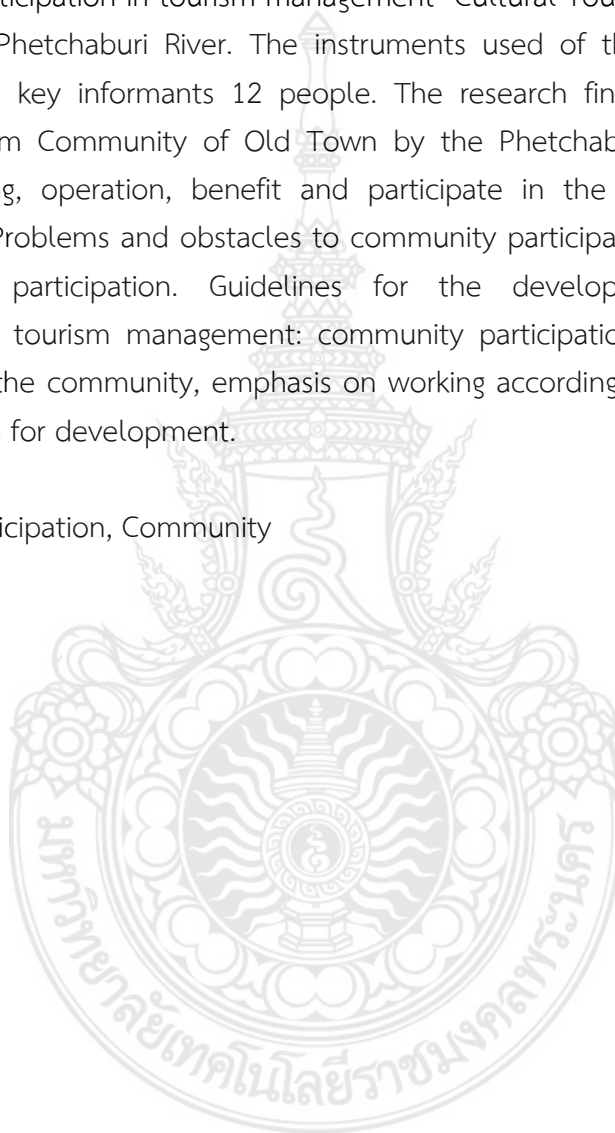
คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ชุมชน

Abstract

The purposes of this study were 1) Study the participation of the community in tourism development. 2) To know the problems and obstacles in community participation in tourism development. 3) Guidelines for the development of community participation in tourism management Cultural Tourism Community of Old Town by the Phetchaburi River. The instruments used of the study was in-depth interviews with key informants 12 people. The research findings were as follows: Cultural Tourism Community of Old Town by the Phetchaburi River participate in decision making, operation, benefit and participate in the evaluation of tourism management. Problems and obstacles to community participation: downtime in sync, disagreement, participation. Guidelines for the development of community participation in tourism management: community participation, give precedence to the people in the community, emphasis on working according to plan, Know how to solve problems for development.

Keywords: Participation, Community

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้หน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ขอขอบพระคุณผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน ในการทำให้งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

พัทยศ เพชรวงษ์
ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	5
คำสำคัญของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ประวัติชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี	7
แนวคิดการมีส่วนร่วม	10
แนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	21
การวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 4 ผลการวิจัย	22
ผลการวิจัย	22
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	34
สรุปผล	34
อภิปรายผล	37
ข้อเสนอแนะ	41
บรรณานุกรม	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	44
แบบสัมภาษณ์	45
ประวัติย่อผู้วิจัย	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community – Based Tourism – CBT) เป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้านในการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว การที่จะให้ชุมชนดำเนินการท่องเที่ยวตามหลักการดังกล่าวข้างต้น มีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว และในขณะเดียวกันก็ต้องรณรงค์กับคนในสังคมให้เห็นความแตกต่างของการท่องเที่ยว โดยชุมชนกับการท่องเที่ยวทั่วไป กระตุ้นให้คนในสังคมเห็นความสำคัญและเป็นนักท่องเที่ยวที่สนใจการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างเจ้าของบ้านกับผู้มาเยือน นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มการรับรู้และความเข้าใจในบทบาทของชุมชนท้องถิ่นต่อ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเป็นการกำลังใจหรือสนับสนุนให้เกิดความต่อเนื่องในการทำงานอนุรักษ์ทั้งด้านธรรมชาติและวัฒนธรรม (ศูนย์ประสานงานเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน, 2563)

สำหรับตลาดในประเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งด้วยการกระจายรายได้และรักษาสัดส่วนรายได้ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของรายได้รวม ด้วยการกระตุ้นความถี่ในการเดินทางและเพิ่มการใช้จ่าย ผ่าน 5 กลยุทธ์ ประกอบด้วย 1. Go Creative ส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองรองและพื้นที่รองในเมืองหลัก จุดกระแสให้คนไทยท่องเที่ยวแบบเท่ ๆ ตามแบรนด์อะเมซซิงไทยเท่ที่ เตรียมทำ Branding Destination โดยร่วมกับท้องถิ่นพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ พร้อมกำหนดเป้าหมายการท่องเที่ยวจากพฤติกรรมและความสนใจ เช่น อาหารถิ่น แหล่งท่องเที่ยวแบบมนุษย์สร้างขึ้น นำไปพัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ ๆ 2. Go More Stories มุ่งสร้างและสะสมเรื่องราวด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับแนวคิดการโปรโมตตัวหลักอย่างมีเปลี่ยน เซตส์ออฟ ไทยแลนด์ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางค้นหาเรื่องราวในแต่ละท้องถิ่น และใช้เป็นวัตถุดิบทางความคิด ในการสร้างสรรค์สินค้า 3. Go Equality เร่งปรับสมดุลการท่องเที่ยวในเชิงพื้นที่และเวลา เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางทั้งช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวและนอกฤดูกาลท่องเที่ยว โดยเพิ่มอัตราการเข้าพักโรงแรมและที่พักรวมในช่วงวันธรรมดา 4. Go Tourism for All สร้างโอกาสการเข้าถึงด้านการท่องเที่ยวแก่ทุก ๆ คน และ 5. Go Together ต้องการเห็นการทำงานแบบบูรณาการทั้งภายในและภายนอกองค์กร (ประชาชาติธุรกิจ, 2561)

สำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้น ปัจจัยที่สำคัญส่วนหนึ่งมาจากความร่วมมือร่วมใจของประชาชนในชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระแสที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยที่ผ่านมามีอุปสรรคและปัญหาของการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ประชาชนขาดความสนใจหรือขาดการมีส่วนร่วมทางการเมือง รัฐบาลจึงมีแนวนโยบายที่เป็นปัจจัยที่เป็นสิ่งจูงใจให้ประชาชนใน

ท้องถิ่นหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำร่วมรับผิดชอบ นำไปสู่การพัฒนาที่ตรงเป้าหมาย (รัฐพงศ์ บุญญานวัตร, 2552) มีความยุติธรรมและผลประโยชน์กระจายสู่ประชาชนและชุมชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้การพัฒนาในช่วงที่ผ่านมา นโยบายและการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น จากภาครัฐไม่ว่าจะเป็นจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองได้เน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลให้เกิดการขยายตัวเติบโตอย่างรวดเร็ว และก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม เป็นต้น

เมืองเพชรบุรี เป็นเมืองแห่งศิลปวัฒนธรรม เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต และที่สำคัญคือยังคงสืบสานภูมิปัญญาที่ทรงค่าส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้เมืองเพชรบุรีมีความเป็นศูนย์เรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมที่มีผู้สนใจมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา จะสังเกตเห็นว่ามีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเดินหรือใช้จักรยานในเมืองจนจินดา มีเกสเฮ้าส์ ร้านอาหาร ร้านกาแฟ เปิดเพื่อรองรับธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามในท่ามกลางกระแสการท่องเที่ยวที่กำลังนิยมมากขึ้น พบว่าชาวเมืองเพชรบุรีที่อาศัยอยู่ในย่านเมืองเก่า กลับได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวไม่มากนัก และบางคนอาจได้รับผลกระทบในทางลบจากการท่องเที่ยว ทั้งที่คนในเมือง คือผู้ที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญาที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเหล่านั้น จึงเกิดเป็นคำถามว่า ทำอย่างไร การท่องเที่ยวจึงจะสร้างผลตอบแทนกลับคืนสู่ชุมชน ให้คุณค่าที่อยู่ในพื้นที่สร้างมูลค่าให้เกิดขึ้น ซึ่งมูลค่านี้จะนำไปสู่การที่คนในเมืองมีกำลังรักษา อนุรักษ์ ภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่สืบต่อไป และอาจจะเป็นเศรษฐกิจระดับชุมชนที่เข้มแข็ง เพียงพอให้ลูกหลานยึดเป็นอาชีพต่อไปในอนาคต

ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เป็นการเปิดชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ ชุมชนคลองกระแชง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยเบิกจ่ายผ่านกระทรวงวัฒนธรรมให้จัดทำ “โครงการพัฒนาถนนริมน้ำวัฒนธรรมเมืองเพชร” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาท) ตามแผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมเผยแพร่มรดกวัฒนธรรม ตลอดจนเพิ่มคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นทุนทางวัฒนธรรมของชุมชน มาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีก่อให้เกิดรายได้แก่ประชาชน ได้รับความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนตามนโยบายรัฐบาล อีกทั้งยังสร้างความภาคภูมิใจแก่ประชาชน และได้ร่วมกันอนุรักษ์ พัฒนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สืบสานวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่นต่อไป และส่งเสริมให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำในภูมิภาคอาเซียน (เพชรภูมิ เพชรนิวส์, 2561) เพื่อให้ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริง

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อความมั่นคง มั่งคั่งของประชาชนในชุมชนอย่างยั่งยืนและสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
2. เพื่อทราบถึงปัญหา และอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านประชากร พื้นที่เป้าหมาย และระยะเวลาดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย

ประชากร คือ ผู้นำชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี (ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้นำชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี (ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ) ชุมชนละ 3 คน รวม 9 คน รวมผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งสิ้น 12 คน

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้กำหนดพื้นที่มุ่งเน้นชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ประกอบด้วยชุมชนย่านเมืองเก่าทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ – เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ประกอบด้วย

1. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ได้แก่ ผู้นำชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ
2. ประชาชน ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี (ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการคัดเลือกสัมภาษณ์บุคคลที่สามารถให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ประกอบด้วย ผู้นำชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี (ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ) ชุมชนละ 3 คน รวม 9 คน รวมผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งสิ้น 12 คน

1.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี และปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1.4.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยลงพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี โดยใช้เครื่องมือเชิงคุณภาพคือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

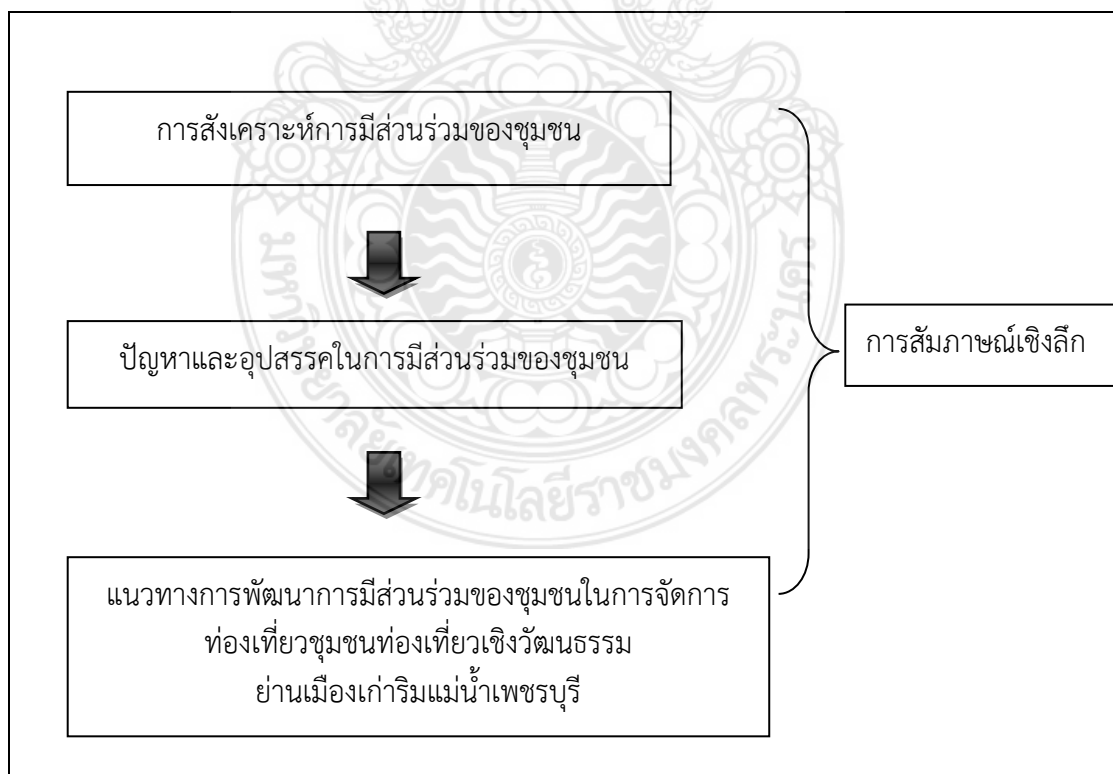
2. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีและนำเสนอต่อผู้เกี่ยวข้องต่อไป

1.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการตีความตามเนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จำแนก วิเคราะห์ตามประเด็นคำถามการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) โดยการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งที่มาของข้อมูลในด้านเวลา สถานที่ และบุคคล ต่างสถานที่และผู้ให้ข้อมูลต่างคนจะยังได้ข้อมูลเหมือนเดิมหรือไม่ หากผลของข้อมูลที่เก็บรวบรวมตัวอย่างวิธีแบบสามเส้าได้ข้อค้นพบมาเหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มามีความถูกต้อง (สุภางค์ จันทวานิช, 2552, หน้า 32)

1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.6 คำสำคัญของการวิจัย

การมีส่วนร่วมของชุมชน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานภาครัฐ สามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงและเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยวได้
2. ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

1.8 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้คำจำกัดความของนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ดังนี้

การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว ในลักษณะของการเข้าร่วมในการตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมในการประเมินผล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อให้มีความครอบคลุมในประเด็นที่ศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 ประวัติชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
 - 2.1.1 ชุมชนคลองกระแซง
 - 2.1.2 ชุมชนตลาดริมน้ำ
 - 2.1.3 และชุมชนวัดเกาะ
- 2.2 แนวคิดการมีส่วนร่วม
- 2.3 แนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประวัติชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนเก่าที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเพชรบุรี ซึ่งประกอบด้วย 3 ชุมชนที่สำคัญ คือ ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ ทั้ง 3 ชุมชน มีความโดดเด่นด้านวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม อาหารที่แสนอร่อย และสถานที่ท่องเที่ยว (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), 2563)

ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เป็นชุมชนที่มีการดำเนินกิจกรรมถนนสายวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยเส้นทางที่สะท้อนเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่โดดเด่นออกมาอย่างเป็นรูปธรรมและแสดงอัตลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน เช่น มีอาคารที่เก่าแก่ มีสถาปัตยกรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นท้องถิ่น มีตลาดที่ยังเป็นธรรมชาติคงความเป็นท้องถิ่น มีวัด โบราณสถาน ศาสนสถาน รวมถึงวิถีชีวิตแบบไทยๆ อาชีพ การสืบทอดความรู้เชิงช่างภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมทางศิลปดนตรี กีฬา และการแสดงพื้นบ้าน (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี, 2563)

ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนท่องเที่ยวเมืองเพชร นับเป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่เต็มไปด้วยเรื่องราวของศิลปวัฒนธรรมโบราณ ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ รวมไปถึงวิถีชีวิตริมแม่น้ำเพชรบุรี ที่ยังคงได้พบเจอกับภาพความเรียบง่ายของชุมชนเก่าแก่ริมแม่น้ำได้อยู่ เปิดประสบการณ์ใหม่ให้นักท่องเที่ยวได้ไปสัมผัส เรียนรู้ทำกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าสักการะวัดมหาธาตุวรวิหาร เดินชมถนนสายวัฒนธรรมของชุมชน ชมแหล่งรวบรวมวรรณกรรมที่บ้านมนัส จรรย์รงค์ ชมภูมิปัญญาการทำหนังใหญ่วัดพลับพลาไชย การเพ้นท์ขนมโก๋ด้วยมือ รวมไปถึงกิจกรรมสุดตื่นเต้นอย่างการเรียนรู้วิถีการผสมบัติน้ำโบราณในแม่น้ำเพชรบุรี ที่ยังคงมีอาชีพนี้ให้ได้เห็นกันอยู่ในชุมชนแห่งนี้

ด้านวิถีชีวิต

วิถีชีวิต:	ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย และทำขนม
ภาษา:	ชาวชุมชนท่องเที่ยวเมืองเพชรใช้ภาษาไทยถิ่นบ้านลาด, ไทยทรงดำ (ลาวโซ่ง) ในการสื่อสาร
การแต่งกาย:	ชาวชุมชนท่องเที่ยวเมืองเพชรแต่งกายแบบทั่วไป
ประเพณี:	ทำบุญเข้าพรรษา, ถวายทานที่ร้องเพลง, ลอยกระทง, วิวเทียมเกวียน, วิวลาน
อาหาร:	แกงหัวตาล, ขนมจีนทอดมัน, ข้าวแช่ (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), 2563)

เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ อันโดดเด่นของชุมชน

ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ประกอบด้วย ชุมชนถนนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ ชุมชนวัดเกาะ ประวัติศาสตร์ของเมืองเพชรระบุว่าทั้งสามชุมชน (ถนนคลองกระแซง, ชุมชนตลาดริมน้ำ, ชุมชนวัดเกาะ) อยู่ในบริเวณกลางเมืองเพชรบุรี ซึ่งเป็นเมืองเก่าที่สร้างขึ้นมาเป็นเวลาเกือบพันปีโดยไม่เคยโยกย้ายที่ตั้งเลย ผู้คนไม่เคยหายไปไหน ไม่ใช่เมืองโบราณบ้างเมืองที่เคยร้างไปแล้วเข้าไปตั้งอยู่ใหม่ เช่น สุโขทัย อโยธยา เมืองลพบุรี บางเมืองเป็นเมืองเก่าแต่เปลี่ยนที่ตั้งหลายครั้ง เช่น สุราษฎร์ธานี สงขลา ถนนนครนอกนครใน ที่เริ่มมาสร้างเมืองในสมัยรัชกาลที่ 3 แต่ก่อนหน้านั้นตัวเมืองอยู่อีกฝั่ง ฉะนั้นความน่าสนใจและความน่าทึ่งของเพชรบุรีเกือบพันปีในเมืองตั้งอยู่ตรงนี้แล้วไม่เคยย้ายไปไหน ผู้คนก็อยู่อาศัย โบราณสถานก็ตั้งอยู่ที่ตั้งเดิมมีคนที่มาปรับเปลี่ยนมาอาศัยอยู่ร่วมกัน ภายในชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ชุมชนทั้งหมดมีทั้งหมด มี 9 พื้นที่ได้แก่

1. Phub aha chai temple (วัดพลับพลาย)
2. Kamwasee pavilion (ศาลาคามวาสี)
3. Phetchaburi rivers treasures (พิพิธภัณฑ์สมบัติแม่น้ำเพชร)
4. Mitr Chaibancha (บ้านมิตรชัยบัญชา)
5. Wat Mahathat, Phetchaburi (วัดมหาธาตุ)
6. The 'Khao Chae' Royal Thai Summer Dish (เรียนรู้ประวัติข้าวแช่)
7. Wat koh (วัดเกาะ)

8. Thai Desserts : aa lua (ร้านขนมครูปราณี ขนมอาลัว)

9. Hak Xian Xian tuang vegelavan (โรงเจฮักเสียนเสี้ยนตั้ง)

ศาสนสถาน/แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์

วัดพลับพลาชัย เป็นวัดเก่าแก่สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย หลวงพ่อฤทธิเป็นผู้นำในการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม วรรณกรรม และการศึกษา เป็นผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์วัดพลับพลาชัยที่มีชื่อเสียงมาก ได้เล่นถวายเป็นรัชกาลที่ 5 ศิลปะที่น่าสนใจในวัด คือ ลายปูนปั้นหน้าบันที่วิหาร และซุ้มประตูโบสถ์ งานจำหลักไม้ที่บานประตูโบสถ์ และพิพิธภัณฑสถานใหญ่

วัดมหาธาตุวรวิหาร เป็นวัดเก่าแก่และสำคัญมากของเมืองเพชรบุรี มีพระปรารักษ์ 5 ยอดเป็นสถาปัตยกรรมงดงามที่เห็นได้อย่างเด่นชัด สันนิษฐานว่าสร้างตามคติพุทธมหายานของขอม น่าจะมีอายุไม่ต่ำกว่า 900 ปี แต่ได้มีการซ่อมแซมอีกหลายครั้งภายในวัดมีศิลปะที่น่าสนใจ ทั้งงานปูนปั้นของช่างเพชรบุรี ตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงปัจจุบันและงานจิตรกรรมฝาผนังของครูช่าง ภายในพระวิหารหลวง นอกจากนี้ยังเป็นวัดเดียวในเมืองเพชรที่สามารถหาชมการแสดงละครชาตรีได้

ลานสุนทรภู่ เป็นพื้นที่พักผ่อน และลานกิจกรรมทางวัฒนธรรมริมแม่น้ำเพชรบุรี ลานนี้มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาติ เนื่องจากบริเวณนี้มีท่าขึ้นเรือของย่าน จึงทำให้มีผู้คนหลากหลายที่มาใช้บริการ นับตั้งแต่พระมหากษัตริย์ไปจนถึงแม่ค้า ประชาชน รวมถึงผู้ที่มีชื่อเสียงในฐานะกวีอย่างท่านสุนทรภู่ นอกจากนี้ยังมีพลับพลาที่ประทับของกษัตริย์ที่เสด็จมาทางชลมารคปรากฏหลักฐานชัดเจนในนิราศเมืองเพชรของสุนทรภู่

ลานสุนทรภู่อยู่ในเขตพื้นที่ของวัดพลับพลาชัย ภายในลานมีศาลาพลับพลา และมีอนุสาวรีย์สุนทรภู่เพื่อเป็นอนุสรณ์ของบรมกวีเอกของชาติ ที่ได้บรรยายถึงวัดพลับพลาชัยไว้ในนิราศเมืองเพชรอันเป็นนิราศเรื่องสุดท้ายในชีวิตของท่าน

วัดเกาะ เป็นวัดเก่าแก่ประจำเมืองเพชรบุรีสร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีอาคารสถานที่สำคัญ ได้แก่ พระอุโบสถสมัยอยุธยา ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเขียนด้วยสีฝุ่นผสมกาว มีอักษรจารึกบอกเวลาที่เขียนภาพจิตรกรรมนี้ระบุ พ.ศ. 2277 ซึ่งตรงกับสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ เจดีย์ทรงเครื่องตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกระหว่างพระอุโบสถและพระวิหาร บรรจุพระบรมธาตุ มีงานปูนปั้นที่ตกแต่งองค์เจดีย์อย่างสวยงาม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีพิพิธภัณฑสถานวัดที่จัดแสดงโบราณวัตถุตัวอย่าง เช่น พระพุทธรูป เครื่องลายคราม เครื่องเบญจรงค์ ฯลฯ

บ้านวาดเวียงไชยนายครองวาดเวียงไชย คหบดีค้าข้าวในย่านหัวถนน ชุมชนวัดเกาะ อาคารเป็นเรือนปั้นหย่าที่มีความสวยงามมากใช้ช่างจีนและช่างไทยในการก่อสร้างซึ่งถือว่าเป็นบ้านโดดเด่นและทันสมัยมากในยุคนั้น อาคารมีอายุราวประมาณ 90 ปี ปัจจุบันสืบทอดโดยลูกชายคนเล็กของนายครองวาดเวียง คือ คุณศฤคาร วาดเวียงไชย ซึ่งเป็นนักกลอน นักเขียนชื่อดังนามปากกา ธัญญา ธัญญา มาศ

บ้านหมื่นสุขประสารราษฎร์ ท่านหมื่นสุขประสารราษฎร์ เดิมชื่อ นายป่าน สุขะพานิช ซึ่งนับเป็นบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ของย่านชุมชนวัดเกาะ ในอดีตท่านเป็นผู้ใหญ่บ้าน ดูแลให้ประชาชนอยู่อย่างสงบสุขเรียกว่าในยุคที่ท่านปกครองไม่มีโจรขโมย และเป็นทีเคารพศรัทธาเกรงของคนที่ทั่วไป ทั้งประกอบกิจการสาธารณะประโยชน์มากมาย จนได้รับการแต่งตั้งจากรัชกาลที่ 5 ได้ยศบรรดาศักดิ์เป็น "หมื่น" ท่านหมื่นสุขประสารราษฎร์ และเป็นผู้ก่อตั้งโรงเรียนวัดจันทราวาส (สุขประสารราษฎร์)

บ้านป่าเนือง นางเนือง แผงสีคำ เป็นช่างทำทองฝีมือสกุลช่างเมืองเพชร มีความมุ่งมั่นที่จะประกอบอาชีพสร้างสรรค์การทำทองรูปพรรณอย่างมีคุณภาพ โดยคิดค้นหาวิธีการต่าง ๆ และได้รับการยอมรับจากสาธารณชนทั่วไปจนได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประยุกต์ศิลป์) พ.ศ. 2555 (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว แต่ยังมีลูกสืบทอดการทำทองอยู่ที่บ้าน)

โรงเจ๊กเสียนเสี้ยนตั้ง เป็นโรงเจโบราณ ของกลุ่มพ่อค้าชาวจีนฮกเกี้ยน 5 ตระกูล ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2550 ประกอบด้วยโรงเจ และศาลเจ้า ชาวจีนจะมาราบไหว้ หมอฮูโตและเสี้ยงเซียมซีรักษาโรค มีซินแซจัดยาให้

ศาลาคามวาสี วัฒนธรรมของคนเพชรบุรีในย่านสำคัญต่างๆ จังหวัดเพชรบุรี นิยมสร้างศาลากลางบ้าน ซึ่งคามแปลว่าหมู่บ้าน คือศาลากลางหมู่บ้านของชุมชนที่ใช้ทำกิจกรรมร่วมกัน กิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมทางศาสนา ตามวาระที่ชาวบ้านนิมนต์พระมาทำกิจกรรมทางศาสนาที่ชุมชน นอกจากนี้ศาลาคามวาสียังเคยเป็นโรงเรียนสตรี ที่เปิดสอนชาวบ้านในละแวกนั้น ก่อนจะปิดตัวลงและทำหน้าที่เป็นศาลากลางบ้านให้กับชุมชนมาจนถึงปัจจุบัน (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี, 2563)

2.2 แนวคิดการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิดซึ่งเป็นการสื่อสารสองทางระหว่างบุคคลกลุ่มบุคคล ชุมชนหรือองค์การในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรมทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การมีส่วนร่วมจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการ

ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาาร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมการดำเนินการ และร่วมรับผลประโยชน์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันของกลุ่มและเป็นการ เสริมสร้างความสามัคคี ความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มด้วย (ยุพาพร รูปงาม, 2545: 5) ซึ่ง กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ร่วมกันพัฒนานั้น มี นักวิชาการได้ให้นิยามความหมายของการมีส่วนร่วม ดังนี้

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ประชาชนทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็ทางตรงหรือทางอ้อม เข้ามามีบทบาทร่วมในกิจกรรมทุกประการตามกำลัง ความสามารถของสมาชิกไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ การมีส่วนร่วม จะต้องมาจากความสมัครใจ พึ่งพอใจ เป็นไปอย่างมีอิสระภาพ เสมอภาค มิใช่มีส่วนร่วมอย่างผิวเผินแต่เข้าร่วมด้วยอย่างแท้จริงยิ่งขึ้นและการเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้ายของ โครงการ นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2546) และได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากชุมชนโดยส่วนรวมร่วมกัน สัญญา เคนาภูมิ (2551) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานในกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทรงวุฒิ เรื่องวาทศิลป์ (2550) นอกจากนี้ อรทัย ก๊กผล (2552) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน เปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคมและการเมือง ในอดีตการมีส่วนร่วมของประชาชนจะหมายถึงการ มีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ปัจจุบันสังคมให้ความสำคัญกับประชาธิปไตยทางตรง ส่งผลให้ความหมาย ของการมีส่วนร่วมของประชาชนมีขอบเขตกว้างขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการ กำหนดกฎเกณฑ์ นโยบาย กระบวนการบริหารและตัดสินใจของท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของ ประชาชนโดยส่วนรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทาง ความคิด

ดังนั้นการมีส่วนร่วมคือ การให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน กิจกรรมการพัฒนาการท้องถิ่น ในลักษณะของการเข้าร่วมในการตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับ ผลประโยชน์ และร่วมในการประเมินผล

กระบวนการมีส่วนร่วม

งานวิจัยของทรงวุฒิ เรื่องวาทศิลป์ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้ใช้หลักการที่อิงไปในแนวทางของนโยบายพบว่า แท้จริงแล้วกระบวนการมีส่วนร่วมมีลักษณะที่คล้าย กับการกำหนดนโยบาย เพราะท้ายที่สุดของการกำหนดนโยบายคือ การตัดสินใจและการตัดสินใจนี้เอง จึงเป็นเหตุเบื้องต้นของการกำหนดนโยบาย และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาแสดง ความ คิดเห็นเสมือนหนึ่งเป็นการขัดเกลานโยบายให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของประชาชนตาม แนวคิดของ ทรงวุฒิ เรื่องวาทศิลป์แล้ว กระบวนการการมีส่วนร่วมน่าจะเริ่มจาก 1) การมีส่วนร่วมใน การตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม 3) การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ

การประเมินผล ในขณะที่ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) ได้กล่าวถึงกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยที่มีความสอดคล้องกับทฤษฎี เรื่องวาทศิลป์ แต่ได้เพิ่มบางประเด็นที่เห็นว่ายังมีข้อบกพร่องและอาจจะเสริมประเด็นดังกล่าวให้มีความชัดเจนขึ้น โดยเริ่มจาก 1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุและความต้องการ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 5) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล 6) มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ อย่างไรก็ตาม หากนำมาพิจารณาตามแนวคิดของ Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980) จะเห็นว่า มีประเด็นสำคัญ โดยการนำเอากระบวนการมีส่วนร่วมจากนักวิชาการทั้งหลายมาประมวลเป็นแนวคิดหลักและได้จำแนกรูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจ นั้น ประการแรกสุดที่ต้องกระทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชาชนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อยๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นได้มาจากคำถามว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและการประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญจะต้องสังเกต คือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้

โดยหลักการการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุด ไม่ใช่เป็นการจัดเวทีการมีส่วนร่วมครั้งเดียว

ประเภทการมีส่วนร่วม

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) ได้กล่าวถึงประเภทของการมีส่วนร่วมโดยสามารถจำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมโดยตรง การมีส่วนร่วมในการบริหารเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมโดยตรง เช่น ผู้บริหาร หัวหน้าโครงการ มักจะเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในรูปของกรรมการที่ปรึกษาที่ให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ เพราะกิจกรรมบางอย่างอาจมีอุปสรรค ไม่สามารถแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงจำเป็นต้องให้บุคคลอื่น

เข้ามาร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้ผลการตัดสินใจเป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไปหรือเกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมโดยตรงจึงมีสาระสำคัญอยู่ที่ว่า เป็นการร่วมอย่างเป็นทางการและมักทำเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น คำสั่งแต่งตั้ง หนังสือเชิญประชุม บันทึกการประชุม เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมโดยอ้อม การมีส่วนร่วมโดยอ้อมเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายอย่างไม่เป็นทางการ โดยไม่ได้ร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการบริหาร แต่เป็นเรื่องของการให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายเท่านั้นเช่น การบริจาคเงิน ทรัพย์สิน วัสดุ อุปกรณ์ แรงงาน เข้าช่วยสมทบ ไม่ได้เข้าร่วมประชุมแต่ยินดีร่วมมือ เป็นต้น

ลักษณะการมีส่วนร่วม

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรณทิพย์ เพชรมาก (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไว้ใน เอกสารประกอบการสอนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองและชนบท โดยได้ข้อสรุปลักษณะการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ ได้แก่

1. การรับรู้ข่าวสาร (Public Information) การมีส่วนร่วมแบบนี้ ประชาชนเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ การแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

2. การปรึกษาหารือ (Public Consultation) เป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือระหว่างผู้ดำเนินการโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและการตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังเป็นช่องทางการกระจายข่าวสารข้อมูลไปยังประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจ และเพื่อให้มีการให้ข้อเสนอแนะเพื่อประกอบทางเลือกการตัดสินใจ

3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมและผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ใช้เวทีสาธารณะในการทำความเข้าใจ การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีหลายวิธีการ เช่น การประชุมระดับชุมชน (Community Meeting) การประชุมรับฟังความคิดเห็นเชิงวิชาการ (Technical Meeting)

4. การประชาพิจารณา (Public Hearing) เป็นการประชุมที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีความชัดเจนมากขึ้น เป็นเวทีในการเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบังของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ การประชุมและคณะกรรมการจัดประชุมจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นที่ยอมรับ มีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจน และมีการแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบอย่างชัดเจน

5. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจต่อประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งอาจจะดำเนินการโดยการเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปเป็นกรรมการที่มีอำนาจการตัดสินใจ

6. การใช้กลไกทางกฎหมาย รูปแบบนี้ไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรงในเชิงการป้องกันและแก้ไข แต่เป็นลักษณะของการเรียกร้องและการป้องกันสิทธิของตนเองอันเนื่องมาจากการไม่ได้รับความเป็นธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองควรจะได้รับ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทยได้ให้หลักเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลายประการ และประชาชนสามารถใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญทั้งในรูปแบบของปัจเจกหรือในรูปแบบกลุ่ม องค์การ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

รูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชน

องค์การสหประชาชาติ (United Nations, 1981) ได้รวบรวมรูปแบบของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมแบบเป็นไปเอง ซึ่งเป็นไปโดยการอาสาสมัครหรือการรวมตัวกันขึ้นเองเพื่อแก้ไขปัญหาของกลุ่มของตนเองโดยเน้น การกระทำที่มีได้รับการช่วยเหลือจากภายนอกซึ่งมีรูปแบบที่เป็นเป้าหมาย
2. การมีส่วนร่วมแบบชักนำ ซึ่งเป็นการเข้าร่วมโดยต้องการความเห็นชอบหรือสนับสนุนโดยรัฐบาล เป็นรูปแบบโดยทั่วไปของประเทศที่กำลังพัฒนา
3. การมีส่วนร่วมแบบบังคับ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมภายใต้การดำเนินนโยบายของรัฐบาล ภายใต้การจัดการโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือโดยการบังคับโดยตรงรูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่ผู้กระทำได้รับผลทันทีแต่จะไม่ได้รับผลระยะยาว และจะมีผลเสียคือไม่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในที่สุด

ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน

โดยทั่วไปแล้วกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนต่อเนื่อง ก่อให้เกิดต้นทุนในการดำเนินการมากพอสมควรอย่างไรก็ตามข้อดีของการมีส่วนร่วมคือการก่อให้เกิดการผลิตนโยบายและบริการสาธารณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสาธารณชนเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดสรรทรัพยากรของสาธารณะให้สูงขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ ดังนี้

1. เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจกระบวนการปรึกษาหารือกับสาธารณชนช่วยให้เกิดความกระจ่างในวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการหรือนโยบายนั้น ๆ
2. การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา การให้ประชาชนมีส่วนร่วมมาตั้งแต่ต้นในการดำเนินงานสามารถที่จะลดความล่าช้าและลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนได้
3. การสร้างฉันทามติ (Consensus Building) โครงการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถที่จะสร้างข้อตกลงที่มั่นคงและยืนยาวและการยอมรับระหว่างกลุ่มลดความขัดแย้งทางการเมืองและสร้างให้เกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ
4. ความสำเร็จและผลในการปฏิบัติของโครงการการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำให้คนเรามีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น ซึ่งจะได้รับความร่วมมือจากประชาชน
5. การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าหรือหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่รุนแรง
6. ความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่ความชอบธรรมและการดำรงอยู่ของความชอบธรรม

2.3 การท่องเที่ยวโดยชุมชน

พจนานุกรม (2546: 178-179) ได้ระบุว่า แนวคิดและต้นกำเนิดของคำว่า อีโคทัวร์ริซึม (ecotourism) มาจากประเทศตะวันตก มีการให้คำนิยามคำนี้หลากหลายขึ้นอยู่กับภูมิหลังของแต่ละคนหรือสังคมที่ผู้เขียนหรือนักวิชาการคลุกคลีอยู่ โดยส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาที่คู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในบริบทสังคมไทยที่คนกับธรรมชาติมีความผูกพันใกล้ชิดกัน แนวคิดนี้จึงเน้นบทบาทของคนและชุมชนมากขึ้น โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดกระบวนการทิศทาง และรูปแบบการท่องเที่ยวของตนเอง ซึ่งมีชาวบ้านที่เป็นเจ้าของชุมชนเป็นเจ้าของทรัพยากรท่องเที่ยววนั้น ๆ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาจัดการแหล่งท่องเที่ยว และอนุรักษ์ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิตและรูปแบบการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างการพัฒนาให้เกิดการยั่งยืนสู่ชนรุ่นหลังและเกิดประโยชน์สูงสุด ตอบสนองความต้องการของชุมชน โดยคำนึงถึงความยั่งยืนในเรื่องสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ไม่ใช่เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของการท่องเที่ยวเท่านั้น (สินธุ์ สโรบล, 2546)

องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน องค์ประกอบหลักของ CBT มีอยู่ 4 ด้าน กล่าวคือ

1. ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม
2. องค์กรชุมชน
3. การจัดการ
4. การเรียนรู้

ประเด็นสำคัญของแต่ละองค์ประกอบของ CBT ได้แก่ (พจนานุกรม, 2546 : 15)

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ชุมชนมีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีวิถีการผลิตที่พึ่งพาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ชุมชนมีวัฒนธรรม ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

2. ด้านองค์กรชุมชน ชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน มีปราชญ์หรือผู้มีความรู้และทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย ชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา

3. ด้านการจัดการ มีกฎ-กติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว มีองค์การหรือกลไกในการทำงานเพื่อจัดการการท่องเที่ยว และสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยรวมได้ มีการกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรม มีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ด้านการเรียนรู้ ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถ สร้างการเรียนรู้ และความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่าง มีระบบจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน และสร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือน

4. ด้านการเรียนรู้ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างการเรียนรู้ และความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่าง มีระบบจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้าน

กับผู้มาเยือน และสร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของชาวบ้าน และผู้มาเยือน

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวในกรอบของแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ปัจจุบันมีการพัฒนาแตกแขนงออกไปในหลากหลายรูปแบบ เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ฯลฯ การจัดการท่องเที่ยวแต่ละประเภทล้วนมีรูปแบบการจัดการที่อิงอยู่บนฐานทรัพยากรของชุมชน และสภาพเป็นจริงของชุมชน คือ การพัฒนาชุมชนไปสู่การพึ่งตนเอง ชุมชนสามารถยืนอยู่ได้ด้วยฐานทรัพยากรที่มีอยู่ โดยยึดความต้องการของชุมชนเป็นสำคัญ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, โครงการประสานงานวิจัยและพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชน, 2545: 40-41; สินธุ สโรบล, 2546: 239-240) ทั้งนี้ในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ควรคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของธรรมชาติให้มีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในชุมชน และมีการเตรียมความพร้อมของชุมชนด้วยการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่สำคัญในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนชาวบ้านควรเข้าถึงทรัพยากร และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของท้องถิ่นโดยตรง รวมทั้งร่วมมือกันรักษาฐานทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นมรดกของคนรุ่นลูกหลานและรุ่นต่อไป เช่น การรักษาป่าต้นน้ำไว้ให้เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของชุมชน และเป็นฐานสนับสนุนการเกษตรกรรมซึ่งเป็นรายได้หลักของชุมชน (จิราภรณ์ แก้วมณี, 2557)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภัทรวิทย์ ธีรภักดิ์สิริ ธเนศ ศรีสถิต และจรินทร์ พิภประไพ (2559) เรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา พระบรมธาตุนาควน อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของพระบรมธาตุนาควน ตลอดจนศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพระบรมธาตุนาควน ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การศึกษาเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างร่วมกับการประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของพระบรมธาตุนาควนโดยใช้เครื่องมือตามแบบคู่มือประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์จากพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบในการจัดการพระบรมธาตุนาควน ผู้นำชุมชน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านตำบลนาควน ผู้ใหญ่บ้านจากตำบลพระธาตุ และประชาชนในท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการตัดสินใจ คนในชุมชนส่วนใหญ่จะไม่มีส่วนในการตัดสินใจ แต่สามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อพิจารณาโดยผ่านคณะกรรมการกองทุนอนุรักษ์และพัฒนาพระบรมธาตุนาควนได้ นอกจากนี้การดำเนินการในทุกๆกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระบรมธาตุนาควน คนในชุมชนจะมี

ส่วนร่วมในการดำเนินการ และเป็นกำลังหลักในการจัดกิจกรรม ส่วนทางด้าน การรับผลประโยชน์ จะมีการจ้างงานจากคนในพื้นที่เป็นหลัก เช่น การเช่าพื้นที่ขายสินค้าจะเป็นคนในชุมชนเท่านั้น แต่ขณะที่กิจกรรมด้านการบริการนำเที่ยวที่จะเป็นคณาภายนอกเข้ามาขอสัมปทานดำเนินการ เนื่องจากคนในพื้นที่ขาดทุนทรัพย์และความสามารถทางด้าน การบริการนำเที่ยว นอกจากนี้ด้านการประเมินผล คนในชุมชนจะไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผล แต่จะมีส่วนร่วมแค่ในการรับรู้การสรุปผลการดำเนินการจากคณะกรรมการเท่านั้น

จิราภรณ์ แก้วมณี (2557) เรื่องการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหัวเขาจีน อำเภอบางบาล จังหวัดราชบุรี การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ศึกษาการปฏิบัติที่ดีในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ศึกษาแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิธีการวิจัยเป็นแบบผสมผสานวิธี ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 108 หลังคาเรือน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม จากนั้นศึกษาในงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยว โดยชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน จำนวน 9 คน และ การสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนกับผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในชุมชนจำนวน 10 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหัวเขาจีนพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดรองลงมาเป็นด้านการเรียนรู้ และด้านที่ต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการ 2. ระดับการปฏิบัติที่ดีในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหัวเขาจีน พบว่า ทุกด้านอยู่ ระดับมาก ด้านที่มีระดับการปฏิบัติที่ดีสูง คือ ด้านการท่องเที่ยวตั้งอยู่บนพื้นฐานเดิมของชุมชนไทยทรงดำ รองลงมาเป็นด้านการท่องเที่ยวตั้งอยู่บนภูมิสังคม และด้านที่ต่ำที่สุด คือ ด้านการท่องเที่ยวยึดหลักความคุ้มค่ามากกว่าคุ้มทุน 3. แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหัวเขาจีนพบว่า 1) ชุมชนบ้านหัวเขาจีนมีทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นเอกลักษณ์ไทยทรงดำแล้วนั้น หากได้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามาช่วยจัดการวางแผนดำเนินงานร่วมกับผู้นำชุมชน จะทำให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้นก้าวหน้าได้มาก 2) ชุมชนมีการรวมกลุ่มอาชีพกันด้วยความสมัครใจ และมีหลากหลายกลุ่มอาชีพ ได้รับรางวัลมากมายหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณในการร่วมกลุ่มอาชีพของชุมชนจะเป็นการพัฒนาฝีมือแรงงาน พัฒนาสินค้าให้ส่งออกได้จำนวนมาก 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือทำป้ายบอกทางการประชาสัมพันธ์ให้รู้จักแก่บุคคลภายนอกมากยิ่งขึ้น

จริยาภรณ์ เจริญชีพ (2560) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และการรับรู้ข่าวสารต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 2) เพื่อศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 3) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจ และการรับรู้ข่าวสารกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 4) เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 359 คน ใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน โดยค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และการสัมภาษณ์ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อหาแนวทางจากระดับหัวหน้าส่วนต่างๆ จำนวน 12 คน โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก มีความรู้ ความเข้าใจ ในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารบ่อยครั้งในเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ส่วนระดับของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.08$) กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ แตกต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจ การรับรู้ข่าวสาร และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 มีการเสนอให้จัดตั้งกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยว และศึกษาดูงานร่วมกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาในพื้นที่

กฤตินิ จันทรสนธิมา และอรทัย อินตะไชยวงศ์ (2558) การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน : ศึกษาเฉพาะกรณี ป่าชุมชน บ้านคลองห้วยหวาย อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด รูปแบบ และปัจจัยที่ส่งผลให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ 2.ศึกษาถึงสภาพปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนและ 3.หาแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน 4.เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ กรณีป่าชุมชนที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างแบ่งกลุ่มประชากรตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าชุมชนบ้านคลองห้วยหวาย ดังนี้ 1) ภาครัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 19 คน ได้แก่ นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 4 นครสวรรค์ เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติแม่वंก เจ้าอาวาส/พระภิกษุสงฆ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน/ครู 2) องค์กรเอกชนจำนวน 3 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่มูลนิธิ สืบนาเคเสถียร 3) ภาคประชาชน จำนวน 62 คน ได้แก่ ผู้นำในการจัดการป่าชุมชน ประธานเครือข่ายและสมาชิกเครือข่ายป่าชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชน ประชาชนชาวบ้าน อาสาสมัครพิทักษ์ ประชาชนบ้านคลองห้วยหวาย ตำบลแม่เปิน อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ รวม 84 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กระจายตาม

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลจะบันทึกข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการประชุมกลุ่ม

พชรภัทร บุญประกอบ และประภาวีน พชรโชติสุธิ (2560) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว: กรณีศึกษา ศูนย์การเรียนรู้สมบูรณแบบ โฮมสเตย์บ้านจอมแจ้ง จังหวัดหนองคาย วัตถุประสงค์ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของศูนย์การเรียนรู้สมบูรณแบบโฮมสเตย์บ้านจอมแจ้ง จังหวัดหนองคาย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการ รวบรวมข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม โดยกำหนดประชากรในการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1.ผู้นำชุมชนและประธานกลุ่ม 2.ชาวบ้านในพื้นที่ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้ Content Analysis พบว่า ศูนย์การเรียนรู้สมบูรณแบบโฮมสเตย์บ้านจอมแจ้ง จังหวัดหนองคาย มีการกำหนดรูปแบบการดำเนินการแบบกระจายอำนาจ มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง ระดับของการมีส่วนร่วมของชุมชนมีการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การเปิดโอกาสในการเสนอความคิดเห็น และสะท้อนปัญหาซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในระดับแรกร่วมกับประธานชุมชนและเทศบาล ต่อมาคือได้รับการเปิดโอกาสให้ชาวบ้านและสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการซึ่งเป็นอีกระดับที่มีความสำคัญต่อการบริหาร จัดการการ อีกทั้งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการท่องเที่ยวท่องเที่ยว และที่สำคัญคือ การสร้างงานทำมีรายได้และมีส่วนร่วมมีการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของกลุ่มต่าง ๆ และรายงานผลให้สมาชิกกลุ่มได้รับทราบทุกครั้ง ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ควรเริ่มตั้งแต่การให้ข้อมูลของท้องถิ่น การเตรียมการจัดการ การควบคุมดูแลการใช้ทรัพยากร การมีส่วนร่วมในการบริหารและการได้ประโยชน์จากการบริการ โดยชุมชนต้องตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมกิจกรรมในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญแก่กลุ่มบุคคลมากกว่าลักษณะปัจเจกบุคคล ยึดหลักวิถีชีวิตพอเพียง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวในกลุ่มตลาดใหม่ ๆ ใช้การประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ เพราะในปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะหาข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ประกอบด้วย

1. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ได้แก่ ผู้นำชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ
2. ประชาชน ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี (ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการคัดเลือกสัมภาษณ์บุคคลที่สามารถให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ประกอบด้วย ผู้นำชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี (ชุมชนคลองกระแซง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ) ชุมชนละ 3 คน รวม 9 คน รวมผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งสิ้น 12 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี และปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. ผู้วิจัยลงพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี โดยใช้เครื่องมือเชิงคุณภาพคือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีและนำเสนอต่อผู้เกี่ยวข้องต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการตีความตามเนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จำแนก วิเคราะห์ตามประเด็นคำถามการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) โดยการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งที่มาของข้อมูลในด้านเวลา สถานที่ และบุคคล ต่างสถานที่และผู้ให้ข้อมูลต่างคนจะยังได้ข้อมูลเหมือนเดิมหรือไม่ หากผลของข้อมูลที่เกิดขึ้นด้วยวิธีแบบสามเส้าได้ข้อค้นพบมาเหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มามีความถูกต้อง (สุภางค์ จันทวานิช, 2552, หน้า 32)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการตีความตามเนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล และจำแนกวิเคราะห์ตามประเด็นคำถามการวิจัย มีผลการวิจัยดังนี้

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้นำชุมชนและประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

ชุมชนคลองกระแชง (แบบสัมภาษณ์ประธานชุมชน)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1. เส้นทางท่องเที่ยว (วิถีวัฒนธรรม) ชุมชนย่านเมืองเก่า เส้นทางของครู (क्रमรรคา) เช่น เปิดบ้าน มนต์ จรรยาดี ราชารื่องสั้นของเมืองไทย พิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระนางเจ้าเพชร อาจารย์กิตติพิงษ์ พิ้งแดง (อ.เจี๊ยบ) และบ้านสะสมผลงาน “มิตร ชัยบัญชา”
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เช่น การต่อกระดาษทำหนังสือ

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. ชุมชนมีการวางแผนร่วมกันตัดสินใจจัดการท่องเที่ยวตั้งแต่เริ่มต้น
2. มีการวางแผน จัดทำแผนแม่บทชุมชน (เปรียบเสมือนแผนแม่บทของชาติ)
3. คนในชุมชนมีการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ (สมบัติแม่น้ำเพชร, บ้านมิตร ชัยบัญชา, ราชารื่องสั้นของเมืองไทย)

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. เปิดฐานการเรียนรู้ของตนเอง ตามความชอบและความถนัดของคนในชุมชน
2. ทุกครั้งที่มีความมาทำกิจกรรม สมาชิกในชุมชนจะมาร่วมกันทำความสะอาดสถานที่ มีการทำอาหาร จัดหาเบรค ให้ความรู้ และร่วมไปถึงการแสดงพื้นเมือง

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. ได้ค่าจ้างตามเนื้องานของตน

2. ถ้าเป็นสมาชิกของกลุ่มในชุมชนจะมีเงินปันผลปลายปี

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. มีการแจกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยว
2. เมื่อเสร็จจากงานจะมีการมานั่งพูดคุยถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเพื่อนำมาพัฒนาทุกครั้ง
3. มีการประเมินจากส่วนกลางด้วย อพท. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

1. การประชุมค่อนข้างทำได้ยาก เพราะเป็นชุมชนเมือง การทำงานการหยุดงานไม่พร้อมกัน
2. อาชีพต่างกัน ภาระต่างกัน เวลาจึงไม่ค่อยตรงกัน

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

1. เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิก
2. ใช้ปัญหาในการจัดการท่องเที่ยว
3. ให้ความสำคัญของคนในชุมชน จริงใจ ใส่ใจ

ชุมชนคลองกระแชง (ประชาชนคนที่ 1)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

ถนนคนเดิน โชว์การแสดง มีผลงานศิลปะ ของเก่า

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. มีการวางแผนเพราะต้องใช้สถานที่ของคนในชุมชน
2. มีการนำสินค้าที่ตนผลิตหรือผลงานศิลปะมาจัดจำหน่าย

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ส่งเสริม และให้ความร่วมมือกับคนในชุมชน

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

สร้างอาชีพ ทำให้มีรายได้

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

มีการประเมินจากภาพถ่ายที่นักท่องเที่ยวได้นำไปเผยแพร่ลงโซเชียล

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

ความคิดเห็นต่างกัน

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

มุ่งพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ชุมชนคลองกระแชง (ประชาชนคนที่ 2)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1. ถนนคนเดิน

2. บ้านเก่า (บ้านระเปียงริมน้ำ ที่ใช้ในการถ่ายทำหนัง สิ่งเล็กๆที่เรียกว่ารัก ทำให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักชุมชนมากขึ้น)

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

จัดทำกิจกรรม และสินค้ามาจัดจำหน่าย

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

เปิดบ้านให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

คนในชุมชนมีรายได้

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

มีการประเมินความพึงพอใจ

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

การมีน้ำใจของคนในชุมชน บางบ้านไม่ให้ความร่วมมือ

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน มีน้ำใจ เอาใจเขามาใส่ใจเรา

ชุมชนคลองกระแซง (ประชาชนคนที่ 3)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1. บ้านสะสมผลงาน มิตรชัยบัญชา
2. บ้านสมบัติแม่น้ำเพชร
3. บ้านราชาเรื่องสั้น
4. ถนนคนเดิน

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. มีการวางแผนตั้งแต่เริ่มต้น
2. ชุมชนมีการวางแผน ออกความคิดเห็นร่วมกัน
3. คนในชุมชนให้ความร่วมมือ เปิดบ้านให้ชมผลงาน ของสะสมต่างๆ

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ออกแบบ วางแผน แสดงความคิดเห็นต่างๆ พร้อมให้ความร่วมมือ

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ทำให้คนในชุมเกิดความรักความผูกพันกันมากขึ้น

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

มีการประเมินความพึงพอใจ ประชุมหารือ แก้ไขปัญหาและอุปสรรค

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว เวลาไม่ตรงกัน

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

การทำงานที่จริงจัง เสมอต้นเสมอปลาย

ชุมชนตลาดริมน้ำ (แบบสัมภาษณ์ประธานชุมชน)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1. เส้นทางการท่องเที่ยว Street Art ซอยตลาดริมน้ำ
2. เรื่องราววิถีชีวิตของชาวชุมชนริมน้ำเพชรบุรี “บ้านตั้งสวัสดิรัตน์”
3. เรียนรู้การทำข้าวแช่เมืองเพชร (ข้าวแช่แม่อร ดับร้อนสไตล์เพชรบุรี)
4. ร้านขนมเปี๊ยะ 120 ปี

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมน้ำเพชรบุรี

1. ชุมชนมีการวางแผนร่วมกันตัดสินใจจัดการท่องเที่ยวตั้งแต่เริ่มต้น
2. มีการวางแผนร่วมกัน โดยเชิญทุกคนมาพูดคุยกันจัดระเบียบแบบแผน
3. คนในชุมชนส่วนใหญ่เริ่มมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เปิดบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักท่องเที่ยวได้ชม บางบ้านมีการวาดภาพ Street Art โข้วผลงานด้วยตนเอง

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมน้ำเพชรบุรี

ร่วมกันปฏิบัติตามแบบแผนที่ตั้งไว้ มีการจัดระเบียบบ้านของตนเอง เปิดบ้านให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมน้ำเพชรบุรี

1. มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน
2. ได้จากการค้าขายในเส้นทางชุมชนริมน้ำเพชร มีการพัฒนาเศรษฐกิจให้ดีขึ้นด้วย

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมน้ำเพชรบุรี

1. มีการประเมินจาก อพท. องค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
2. มีการพูดคุยสรุปถึงปัญหา และอุปสรรคในการทำกิจกรรมเพื่อไปพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

คนในชุมชนบางครัวเรือนไม่ให้ความร่วมมือ จนกระทั่งเห็นผลรับในการพัฒนาชุมชน จึงมีการเปิดใจมากขึ้น และมีการร่วมพัฒนาในภายหลัง

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

1. เน้นการมองปัญหา เพื่อนำมาพัฒนา
2. จริงใจ เอาใจเขามาใส่ใจเรา

ชุมชนริมน้ำ (ประชาชนคนที่ 1)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

ถนนคนเดินมีสภาพแวดล้อมให้ชมตลอดเส้นทาง

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. มีการวางแผน ขอความร่วมมือจากคนในชุมชน
2. คนในชุมชนมีส่วนร่วมให้การจัดระเบียบหน้าบ้านของตนเองให้สะอาดน่ามอง

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

จัดระเบียบหน้าบ้านให้สะอาดเปิดบ้านขายสินค้ากระตุ้นเศรษฐกิจ

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ได้รับความสุข คนมาเดินเที่ยวซื้อของมากขึ้น เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ประเมินจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

การสื่อสารที่ไม่ตรงกัน

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

ใจเย็น รู้จักอธิบาย ให้โอกาสคน

ชุมชนริมน้ำ (ประชาชนคนที่ 2)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1. ภาพ Street Art ตามฝาผนัง
2. เรียนรู้การทำข้าวแช่แม่อร ของดีเมืองเพชร
3. ถนนคนเดินสายวัฒนธรรมที่ตกแต่งด้วยพวงมโหตร

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมน้ำเพชรบุรี

1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนตั้งแต่เริ่ม
2. มีการวางแผนร่วมกัน
3. มีการเปิดบ้านให้ความรู้ ให้ชมของสะสมสมัยโบราณ
4. จัดมุมให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินชม และเก็บภาพได้อย่างสะดวก

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมน้ำเพชรบุรี

มีการเปิดบ้านให้ความรู้ ให้ชมของสะสมสมัยโบราณ ชมภาพ Street Art ตามฝาผนัง

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมน้ำเพชรบุรี

คนแก่ที่อยู่ในชุมชนไม่เหงา การค้าขายดีขึ้น

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมน้ำเพชรบุรี

เมื่อมีการประชุมหารือกันในชุมชน จะมีการประเมินผลของการจัดกิจกรรมที่ผ่านมา

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

เวลาว่างไม่พร้อมกัน บางบ้านยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

การพัฒนาที่ต่อเนื่อง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

ชุมชนริมน้ำ (ประชาชนคนที่ 3)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1. ถนนคนเดิน Street Art
2. แหล่งเรียนรู้ข้าวแช่แม่อร เมืองเพชร
3. แหล่งเรียนรู้ขนมเป็ญะรูปตัวปลา 120 ปี

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนตั้งแต่เริ่ม
2. มีการวางแผนร่วมกัน ประชุมหารือกันในชุมชน
3. คนในชุมชนจัดบ้านตนเองให้เป็นระเบียบมากขึ้น มีบางบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน มีการสอนทำพวงมโหตร มีการค้าขายสินค้าในชุมชน

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ตกแต่งเส้นทางให้น่าสนใจ นำมาเที่ยว

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ได้รับความสุข มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

คนในชุมชนสามารถถอดออกความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในชุมชนได้

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

ความต้องการที่ไม่เหมือนกัน

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนา

ชุมชนวัดเกาะ (แบบสัมภาษณ์ประธานชุมชน)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1. เป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นำเสนอเกี่ยวกับโบราณสถานที่น่าสนใจในบริเวณวัด

เกาะ

2. เทียวศาลเจ้า โรงเจ ของคนไทยเชื้อสายจีน
3. ย่านเก่า เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนวัดเกาะ (บ้านเก่า, บ้านช่าง, บ้านขนม, ร้านอาหาร)

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. ชุมชนมีการวางแผนร่วมกันตัดสินใจจัดการท่องเที่ยวตั้งแต่เริ่มต้น
2. มีการวางแผน ประชุม นัดหมายทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย
3. คนในชุมชนสามารถออกเสียงแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนได้ และยังร่วมมือในการจัดกิจกรรม หรือเปิดบ้าน นำเสนอผลงานให้นักท่องเที่ยวชม

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

คนในชุมชนจะร่วมใจ เปิดบ้านโชว์ผลงาน นำเสนอความรู้ เช่น ร้านขนมครูปราณี จะเปิดบ้านทำขนมโชว์ให้นักท่องเที่ยวได้ดู ได้ชิม และซื้อกลับบ้าน และ งานช่างทองโบราณ ป้าเนือง จะสาธิตการทำทอง

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. ได้รับความสุข คนแก่อยู่บ้านไม่เหงา ได้เปิดมา เล่าเรื่องในอดีตให้นักท่องเที่ยวฟัง
2. จากการที่นักท่องเที่ยวไปเที่ยวชมการนำเสนอผลงานหรือการสาธิตทำขนมหวาน นักท่องเที่ยวสนใจแล้วซื้อกลับบ้านจนเกิดเป็นรายได้ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนให้ดีขึ้นอีกด้วย

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม จะมีการจดบันทึกแล้วมาพูดคุยกันในที่ประชุมเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา ในส่วนของความประทับใจที่นักท่องเที่ยวชมก็นำมาปฏิบัติและพัฒนาต่อไป

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

อาจเกิดการไม่เข้าใจกันบ้าง ก็ค่อยๆพูดคุย ช่วยกันแก้ไข ช่วยกันพัฒนา

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

จริงใจ สามัคคี ต้องรู้จักให้อภัย ให้โอกาส ให้เวลาซึ่งกันและกัน

ชุมชนวัดเกาะ (ประชาชนคนที่ 1)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1. วัดเกาะ โบราณสถาน ภาพวาดฝาผนังในโบสถ์
2. บ้านสไตล์เก่าๆ

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. มีการวางแผนร่วมกันของคนในชุมชน
2. คนในชุมชนให้ความร่วมมือ ให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชมผลงานในชุมชน

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

คนในชุมชนมีการออกความคิดเห็น และร่วมให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวได้

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น คนในชุมชนมีรายได้

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ไม่ทราบ

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

เวลาไม่ตรงกัน ความเห็นต่างกัน

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

เน้นการทำงานตามแบบแผน และรู้จักแก้ปัญหาเพื่อนำไปพัฒนา

ชุมชนวัดเกาะ (ประชาชนคนที่ 2)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1. วัดเก่าแก่ “วัดเกาะ”
2. วิถีเก่าในเมืองเพชร (ขนม ช่างทอง ช่างแกะสลัก ช่างทำเมรุ)

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. มีการวางแผน เป็นชุมชนที่เกิดมานานกว่า 300 ปี
2. มีการวางแผนร่วมกันของคนในชุมชน
3. คนในชุมชนพร้อมใจให้ความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ให้ความรู้ เปิดบ้านให้ชมงานช่างต่างๆ

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. คนเก่าคนแก่ ได้ถ่ายทอดความรู้ให้นักท่องเที่ยว
2. คนในชุมชนมีรายได้

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

มีการประเมิน แก้ไขปัญหา

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

เมื่อมีกิจกรรมบางบ้านไม่ให้ความร่วมมือในสถานที่จอดรถ

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน
ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เน้นความสามัคคี มีน้ำใจ ไม่นินทาเพื่อนร่วมงาน

ชุมชนวัดเกาะ (ประชาชนคนที่ 3)

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน

1. บ้านช่างแกะสลักไม้โมก บ้านท่าเมรุ บ้านท่าทองเก่า บ้านท่าขนม
2. ศาลเจ้าบ้านป็น
3. วัดเกาะ วัดเก่าแก่อัมย์กรงศรีอยุธยา

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. มีการวางแผน ตั้งเป้าหมาย

2. มีการวางแผนร่วมกันของคนในชุมชน คนในชุมชนสามารถออกความคิดเห็นได้
3. คนในชุมชนพร้อมใจให้ความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ให้ความรู้ เปิดบ้านให้ชมงานช่างต่างๆ

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

1. ได้แบ่งปันความรู้ วิถีเก่าๆ ให้นักท่องเที่ยวชม
2. คนในชุมชนได้มีการทำงานร่วมกัน ได้รู้จักการแบ่งปัน การมีน้ำใจ

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

มีการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมชุมชนวัดเกาะ

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

สมาชิกในชุมชนขาดความเป็นผู้นำ ไม่ค่อยกล้านำเสนอความรู้

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน
มีความเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาสุภาพและมารยาทดี

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ผู้วิจัยทำการสรุป และมีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย
- 5.2 สรุปผล
- 5.3 อภิปรายผล
- 5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
2. เพื่อทราบถึงปัญหา และอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

5.2 สรุปผล

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนคลองกระแชง

1. เส้นทางท่องเที่ยว (วิถีวัฒนธรรม) ชุมชนย่านเมืองเก่า เส้นทางของครู (ครุภรรยา) เช่น เปิดบ้าน มนัส จรรยาดี ราชาเรื่องสั้นของเมืองไทย พิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (บ้านสมมติแม่น้ำเพชร) อาจารย์กิตติพงษ์ พึ่งแดง (อ.เจี๊ยบ) และบ้านสะสมผลงาน “มิตร ชัยบัญชา” บ้านเก่า บ้านระเบียงริมน้ำ ที่ใช้ในการถ่ายทำหนังเรื่อง สิ่งเล็กๆที่เรียกว่ารัก
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เช่น การต่อกระดาษทำหนังใหญ่
3. ถนนคนเดิน โชว์การแสดง มีผลงานศิลปะ ของเก่า

ชุมชนตลาดริมน้ำ

1. เส้นทางท่องเที่ยว Street Art ซอยตลาดริมน้ำ ถนนคนเดินมีภาพวาดฝาผนังให้ชมตลอดเส้นทาง ถนนคนเดินสายวัฒนธรรมที่ตกแต่งด้วยพวงมโหตร
2. เรื่องราววิถีชีวิตของชาวชุมชนริมน้ำเพชรบุรี “บ้านตั้งสวัสดิรัตน์”
3. แหล่งเรียนรู้การทำข้าวแช่เมืองเพชร ของดีเมืองเพชร (ข้าวแช่แม่อร ดับร้อนสไตล์เพชรบุรี)
4. ร้านขนมเปียะ แหล่งเรียนรู้ขนมเปียะรูปตัวปลา 120 ปี

ชุมชนวัดเกาะ

1. เป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นำเสนอเกี่ยวกับวัดเก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยา “วัดเกาะ” ภาพวาดฝาผนังในโบสถ์โบราณสถานที่น่าสนใจในบริเวณวัดเกาะ
2. เที้ยวศาลเจ้าบ้านปิ่น โรงเจของคนไทยเชื้อสายจีน
3. ย่านเก่าแก่ เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนวัดเกาะในเมืองเพชร (บ้านสไตล์เก่าๆ, ช่างทอง บ้านทำทองเก่า, ช่างแกะสลัก ช่างทำเมรุ บ้านช่างแกะสลักฝักไม้โมก, บ้านทำขนม, ร้านอาหาร)

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีทั้ง 3 ชุมชนมีการวางแผนตั้งเป้าหมาย ร่วมกันตัดสินใจจัดการท่องเที่ยวตั้งแต่เริ่มต้น การขอความร่วมมือจากคนในชุมชน เพราะต้องใช้สถานที่ของคนในชุมชน ชุมชนมีการวางแผน ประชุมหารือกันในชุมชน มีการวางแผนร่วมกันของคนในชุมชน คนในชุมชนสามารถออกความคิดเห็นได้ และออกความคิดเห็นร่วมกัน จัดทำแผนแม่บทชุมชน (เปรียบเสมือนแผนแม่บทของชาติ) โดยเชิญทุกคนมาพูดคุยกันจัดระเบียบแบบแผน มีการวางแผน ประชุม นัดหมายทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย และคนในชุมชนมีส่วนร่วมให้การจัดระเบียบหน้าบ้านของตนเองให้สะอาดน่ามอง และพร้อมใจให้ความร่วมมือ เปิดบ้านให้ชมผลงาน ของสะสมต่างๆ ส่วนใหญ่เริ่มมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เปิดบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักท่องเที่ยวได้ชม บางบ้านมีการวาดภาพ Street Art โชว์ผลงานด้วยตนเอง มีการเปิดบ้านให้ความรู้ให้ชมของสะสมสมัยโบราณ การจัดมุมให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินชม และเก็บภาพได้อย่างสะดวก มีการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ (สมบัติแม่น้ำเพชร, บ้านมิตร ชัยบัญชา, ราชารื่องสั้นของเมืองไทย) มีการจัดหากิจกรรม นำสินค้าที่ตนผลิตหรือผลงานศิลปะมาจัดจำหน่าย มีการค้าขายสินค้าในชุมชน คนในชุมชนจัดบ้านตนเองให้เป็นระเบียบมากขึ้น มีบางบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน มีการสอนทำพวงมโหตร คนในชุมชนสามารถออกเสียงแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนได้ และยังร่วมมือในการจัดกิจกรรม หรือเปิดบ้าน นำเสนอผลงานให้นักท่องเที่ยวชม

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี มีการเปิดฐานการเรียนรู้ของตนเอง ตามความชอบและความถนัดของคนในชุมชน ทุกครั้งที่มีนักท่องเที่ยวมาทำกิจกรรม สมาชิกในชุมชนจะมาร่วมกันทำความสะอาดสถานที่ มีการทำอาหาร จัดหาเบรค ให้ความรู้ และร่วมไปถึงการแสดงพื้นเมือง คนในชุมชนจะร่วมใจกัน มีการเปิดบ้านให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว ให้ชมของสะสมสมัยโบราณ นำเสนอความรู้ เช่น ร้านขนมครูปราณี จะเปิดบ้านทำขนมไขว้ให้นักท่องเที่ยวได้ดู ได้ชิม และซื้อกลับบ้าน การให้ความรู้ เปิดบ้านให้ชมงานช่างต่างๆ เช่น งานช่างทองโบราณ จะสาธิตการทำทอง คนในชุมชนมีการออกแบบ วางแผน แสดงความคิดเห็นต่างๆ พร้อมให้ความร่วมมือ ร่วมกันปฏิบัติตามแบบแผนที่ตั้งไว้ มีการจัดระเบียบบ้านของตนเองให้สะอาด เปิดบ้านขายสินค้ากระตุ้นเศรษฐกิจ รวมถึงการตกแต่งเส้นทางที่น่าสนใจ มีภาพ Street Art ตามฝาผนัง ให้นำมาเที่ยวมากขึ้น

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

การรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยวของคนในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ทำให้คนในชุมเกิดความรักความผูกพันกันมากขึ้น ได้รับความสุข ผู้สูงอายุที่อยู่ในชุมชนไม่เหงาได้ถ่ายทอดความรู้ให้นักท่องเที่ยว มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน คนในชุมชนได้มีการทำงานร่วมกัน ได้รู้จักการแบ่งปัน การมีน้ำใจ และเป็นการสร้างอาชีพ ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น คนในชุมชนมีรายได้จากการค้าขายในเส้นทางชุมชนริมแม่น้ำเพชรบุรี ผู้คนมาเดินเที่ยวซื้อของมากขึ้น การค้าขายดีขึ้น เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น ได้แบ่งปันความรู้ วิถีเก่าๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ชม เช่น จากการที่นักท่องเที่ยวไปเที่ยวชมการนำเสนอผลงานหรือการสาธิตทำขนมหวาน นักท่องเที่ยวสนใจแล้วซื้อกลับบ้านจนเกิดเป็นรายได้ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนให้ดีขึ้นอีกด้วย รวมถึงคนในชุมชนจะได้รับค่าจ้างตามเนื้องานของตน และหากเป็นสมาชิกของกลุ่มในชุมชนจะมีเงินปันผลปลายปี

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีนั้น เมื่อเสร็จจากงานหรือทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม จะมีการมานั่งพูดคุย ประชุมหารือ และจะมีการจดบันทึกแล้วมาพูดคุยกันในที่ประชุม มีการประเมินผลของการจัดกิจกรรมที่ผ่านมาถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเพื่อหาวิธีแก้ปัญหาและนำมาพัฒนาแก้ไขทุกครั้งที่ในการทำกิจกรรมเพื่อไปพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น โดยที่คนในชุมชนสามารถออกความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในชุมชนได้ มีการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมชุมชน การแจกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยว การประเมินจากภาพถ่ายที่นักท่องเที่ยวได้นำไปเผยแพร่ลงโซเชียล การประเมินจาก

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีการประเมินจาก อพท. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

1. การประชุมค่อนข้างทำได้ยาก เพราะเป็นชุมชนเมือง การทำงานการหยุดงานไม่พร้อมกัน อาชีพต่างกัน ภาระต่างกัน เวลาจึงไม่ค่อยตรงกัน เวลาว่างไม่พร้อมกัน
2. ความคิดเห็นต่างกัน ความต้องการที่ไม่เหมือนกัน
3. การมีน้ำใจของคนในชุมชน คนในชุมชนบางครั้งเรื้อนไม่ให้ความร่วมมือ จนกระทั่งเห็นผลรับในการพัฒนาชุมชน จึงมีการเปิดใจมากขึ้นและมีการร่วมพัฒนาในภายหลัง
4. การสื่อสารที่ไม่ตรงกัน
5. เมื่อมีกิจกรรมบางบ้านไม่ให้ความร่วมมือในสถานที่จอดรถ
6. สมาชิกในชุมชนขาดความเป็นผู้นำ ไม่ค่อยกล้านำเสนอความรู้

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

1. เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิก
2. ใช้ปัญหาในการจัดการท่องเที่ยว เน้นการมองปัญหา เพื่อนำมาพัฒนา
3. ให้ความสำคัญของคนในชุมชน จริงใจ ใส่ใจ มีน้ำใจ เอาใจเขามาใส่ใจเรา ใจเย็น รู้จักอธิบาย เน้นความสามัคคี มีน้ำใจ ไม่นินทาเพื่อนร่วมงาน ต้องรู้จักให้อภัย ให้โอกาส ให้เวลาซึ่งกันและกัน อาจเกิดการไม่เข้าใจกันบ้าง ก็ค่อยๆ พูดคุย ช่วยกันแก้ไข ช่วยกันพัฒนา
4. มุ่งพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
5. การทำงานที่จริงใจ เสมอต้นเสมอปลาย
6. รับฟัง ยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนา
7. เน้นการทำงานตามแบบแผน และรู้จักแก้ปัญหาเพื่อนำไปพัฒนา
8. มีความเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาสุภาพและมารยาทดี

5.3 อภิปรายผล

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ชุมชนคลองกระแชง

1. เส้นทางท่องเที่ยว (วิถีวัฒนธรรม) ชุมชนย่านเมืองเก่า เส้นทางของครู (ครูมรรคา) เช่น เปิดบ้าน มนัส จรรยาดี ราชารื่องสั้นของเมืองไทย พิพิธภัณฑ์สมบัติแม่น้ำเพชร (บ้านสมบัติแม่น้ำเพชร) อาจารย์กิตติพงษ์ พึ่งแดง (อ.เจี๊ยบ) และบ้านสะสมผลงาน “มิตร ชัยบัญชา” บ้านเก่า บ้านระเบียงริมน้ำ ที่ใช้ในการถ่ายทำหนังเรื่อง สิ่งเล็กๆที่เรียกว่ารัก

2. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เช่น การต่อกระดาษทำหนังใหญ่

3. ถนนคนเดิน โชว์การแสดง มีผลงานศิลปะ ของเก่า

ชุมชนตลาดริมน้ำ

1. เส้นทางท่องเที่ยว Street Art ซอยตลาดริมน้ำ ถนนคนเดินมีภาพวาดฝาผนังให้ชมตลอดเส้นทาง ถนนคนเดินสายวัฒนธรรมที่ตกแต่งด้วยพวงมโหตร
2. เรื่องราววิถีชีวิตของชาวชุมชนริมน้ำเพชรบุรี “บ้านตั้งสวัสดิรัตน์”
3. แหล่งเรียนรู้การทำข้าวแช่เมืองเพชร ของดีเมืองเพชร (ข้าวแช่แม่อร์ ดับร้อนสไตล์เพชรบุรี)
4. ร้านขนมเปี๊ยะ แหล่งเรียนรู้ขนมเปี๊ยะรูปตัวปลา 120 ปี

ชุมชนวัดเกาะ

1. เป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นำเสนอเกี่ยวกับวัดเก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยา “วัดเกาะ” ภาพวาดฝาผนังในโบสถ์โบราณสถานที่น่าสนใจในบริเวณวัดเกาะ
2. เที้ยวศาลเจ้าบ้านปิ่น โรงเจของคนไทยเชื้อสายจีน
3. ย่านเก่าแก่ เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนวัดเกาะในเมืองเพชร (บ้านสไตล์เก่าๆ, ช่างทอง บ้านท่าทองเก่า, ช่างแกะสลัก ช่างทำเมรุ บ้านช่างแกะสลักฝักไม้โมก, บ้านท่าขนม, ร้านอาหาร)

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีทั้ง 3 ชุมชนมีการวางแผนตั้งเป้าหมาย ร่วมกันตัดสินใจจัดการท่องเที่ยวตั้งแต่เริ่มต้น การขอความร่วมมือจากคนในชุมชน เพราะต้องใช้สถานที่ของคนในชุมชน ชุมชนมีการวางแผน ประชุมหารือกันในชุมชน มีการวางแผนร่วมกันของคนในชุมชน คนในชุมชนสามารถออกความคิดเห็นได้ และออกความคิดเห็นร่วมกัน จัดทำแผนแม่บทชุมชน (เปรียบเสมือนแผนแม่บทของชาติ) โดยเชิญทุกคนมาพูดคุยกันจัดระเบียบแบบแผน มีการวางแผน ประชุม นัดหมายทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย และคนในชุมชนมีส่วนร่วมให้การจัดระเบียบหน้าบ้านของตนเองให้สะอาดน่ามอง และพร้อมใจให้ความร่วมมือ เปิดบ้านให้ชมผลงาน ของสะสมต่างๆ ส่วนใหญ่เริ่มมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เปิดบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักท่องเที่ยวได้ชม บางบ้านมีการวาดภาพ Street Art โชว์ผลงานด้วยตนเอง มีการเปิดบ้านให้ความรู้ให้ชมของสะสมสมัยโบราณ การจัดมุมให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินชม และเก็บภาพได้อย่างสะดวก มีการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ (สมบัติแม่น้ำเพชร, บ้านมิตร ชัยบัญชา, ราชารื่องสั้นของเมืองไทย) มีการจัดหากิจกรรม นำสินค้าที่ตนผลิตหรือผลงานศิลปะมาจัดจำหน่าย มีการค้าขายสินค้าในชุมชน คนในชุมชนจัดบ้านตนเองให้เป็นระเบียบมากขึ้น มีบางบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน มีการสอนทำพวงมโหตร คนในชุมชนสามารถออกเสียงแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนได้ และยังร่วมมือในการจัดกิจกรรม หรือเปิดบ้าน นำเสนอผลงานให้นักท่องเที่ยวชม

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี มีการเปิดฐานการเรียนรู้ของตนเอง ตามความชอบและความถนัดของคนในชุมชน ทุกครั้งที่มีนักท่องเที่ยวมาทำกิจกรรม สมาชิกในชุมชนจะมาร่วมกันทำความสะอาดสถานที่ มีการทำอาหาร จัดหาเบรค ให้ความรู้ และร่วมไปถึงการแต่งพื้นที่เมือง คนในชุมชนจะร่วมใจกัน มีการเปิดบ้านให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว ให้ชมของสะสมสมัยโบราณ นำเสนอความรู้ เช่น ร้านขนมครูปราณี จะเปิดบ้านทำขนมโชว์ให้นักท่องเที่ยวได้ดู ได้ชิม และซื้อกลับบ้าน การให้ความรู้ เปิดบ้านให้ชมงานช่างต่างๆ เช่น งานช่างทองโบราณ จะสาธิตการทำทอง คนในชุมชนมีการออกแบบ วางแผน แสดงความคิดเห็นต่างๆ พร้อมให้ความร่วมมือ ร่วมกันปฏิบัติตามแบบแผนที่ตั้งไว้ มีการจัดระเบียบบ้านของตนเองให้สะอาด เปิดบ้านขายสินค้ากระตุ้นเศรษฐกิจ รวมถึงการตกแต่งเส้นทางให้น่าสนใจ มีภาพ Street Art ตามฝาผนัง ให้นำมาเที่ยวมากขึ้น

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

การรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยวของคนในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี ทำให้คนในชุมเกิดความรักความผูกพันกันมากขึ้น ได้รับความสุข ผู้สูงอายุที่อยู่ในชุมชนไม่เหงาได้ถ่ายทอดความรู้ให้นักท่องเที่ยว มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน คนในชุมชนได้มีการทำงานร่วมกัน ได้รู้จักการแบ่งปัน การมีน้ำใจ และเป็นการสร้างอาชีพ ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น คนในชุมชนมีรายได้จากการค้าขายในเส้นทางชุมชนริมแม่น้ำเพชรบุรี ผู้คนมาเดินเที่ยวซื้อของมากขึ้น การค้าขายดีขึ้น เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น ได้แบ่งปันความรู้ วิถีเก่าๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ชม เช่น จากการที่นักท่องเที่ยวไปเที่ยวชมการนำเสนอผลงานหรือการสาธิตทำขนมหวาน นักท่องเที่ยวสนใจแล้วซื้อกลับบ้านจนเกิดเป็นรายได้ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนให้ดีขึ้นอีกด้วย รวมถึงคนในชุมชนจะได้รับค่าจ้างตามเนื้องานของตน และหากเป็นสมาชิกของกลุ่มในชุมชนจะมีเงินปันผลปลายปี

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรีนั้น เมื่อเสร็จจากงานหรือทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม จะมีการมานั่งพูดคุย ประชุมหารือ และจะมีการจดบันทึกแล้วมาพูดคุยกันในที่ประชุม มีการประเมินผลของการจัดกิจกรรมที่ผ่านมาถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเพื่อหาวิธีแก้ปัญหาและนำมาพัฒนาแก้ไขทุกครั้งในการทำกิจกรรมเพื่อไปพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น โดยที่คนในชุมชนสามารถออกความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในชุมชนได้ มีการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมชุมชน การแจกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยว การประเมินจากภาพถ่ายที่นักท่องเที่ยวได้นำไปเผยแพร่ลงโซเชียล การประเมินจาก

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีการประเมินจาก อพท. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)

6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

1. การประชุมค่อนข้างทำได้ยาก เพราะเป็นชุมชนเมือง การทำงานการหยุดงานไม่พร้อมกัน อาชีพต่างกัน ภาระต่างกัน เวลาจึงไม่ค่อยตรงกัน เวลาว่างไม่พร้อมกัน
2. ความคิดเห็นต่างกัน ความต้องการที่ไม่เหมือนกัน
3. การมีน้ำใจของคนในชุมชน คนในชุมชนบางครัวเรือนไม่ให้ความร่วมมือ เช่น เมื่อมีกิจกรรมบางบ้านไม่ให้ความร่วมมือในสถานที่จอดรถ จนกระทั่งเห็นผลรับในการพัฒนาชุมชน จึงมีการเปิดใจมากขึ้นและมีการร่วมพัฒนาในภายหลัง
4. การสื่อสารที่ไม่ตรงกัน
5. สมาชิกในชุมชนขาดความเป็นผู้นำ ไม่ค่อยกล้านำเสนอความรู้

7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

1. เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิก
2. ใช้ปัญหาในการจัดการท่องเที่ยว เน้นการมองปัญหา เพื่อนำมาพัฒนา
3. ให้ความสำคัญคนในชุมชน ใส่ใจ มีน้ำใจ ใจเย็น รู้จักอธิบาย เน้นความสามัคคี ไม่นินทา เพื่อนร่วมงาน ต้องรู้จักให้อภัย ให้โอกาส ให้เวลาซึ่งกันและกัน อาจเกิดการไม่เข้าใจกันบ้าง ก็ค่อยๆ พูดคุย ช่วยกันแก้ไข ช่วยกันพัฒนา
4. มุ่งพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
5. การทำงานที่จริงจัง เสมอต้นเสมอปลาย
6. รับฟัง ยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำมาพัฒนา
7. เน้นการทำงานตามแบบแผน และรู้จักแก้ปัญหาเพื่อนำไปพัฒนา
8. ความเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาสุภาพและมารยาทดี

แตกต่างในบางรายด้านกับงานวิจัยของภัทรวิทย์ อธิภักดิ์สิริ ธเนศ ศรีสถิต และจรินทร์ พักประไพ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา พระบรมธาตุนาควน อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการตัดสินใจ คนในชุมชนส่วนใหญ่จะไม่มีส่วนในการตัดสินใจ แต่สามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อพิจารณาผ่านคณะกรรมการกองทุนอนุรักษ์และพัฒนาพระบรมธาตุนาควนได้ นอกจากนี้การดำเนินการในทุกๆกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระบรมธาตุนาควน คนในชุมชนจะมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และเป็นกำลังหลักในการจัดกิจกรรม ส่วนทางด้านมารับผลประโยชน์ จะมีการจ้างงานจากคนในพื้นที่เป็นหลัก เช่น การเช่าพื้นที่ขายสินค้าจะเป็นคนในชุมชนเท่านั้น แต่ขณะที่กิจกรรมด้านการบริการนำเที่ยวที่จะเป็นคนภายนอกเข้ามาขอสัมปทานดำเนินการ เนื่องจากคนในพื้นที่ขาดทุนทรัพย์และความสามารถทางด้านการบริการนำเที่ยว นอกจากนี้ด้านการประเมินผล คนในชุมชนจะไม่

มีส่วนร่วมในการประเมินผล แต่จะมีส่วนร่วมแค่ในการรับรู้การสรุปผลการดำเนินการจากคณะกรรมการเท่านั้น

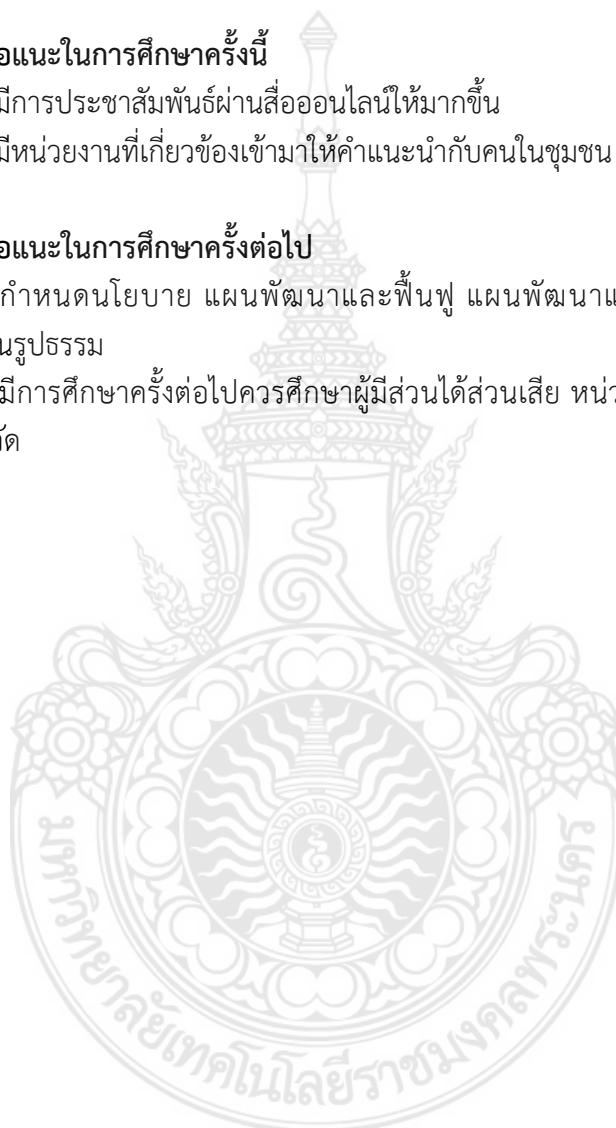
5.4 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ให้มากขึ้น
2. ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้คำแนะนำกับคนในชุมชน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรกำหนดนโยบาย แผนพัฒนาและฟื้นฟู แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม
2. หากมีการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในภาพรวมของจังหวัด

บรรณานุกรม

- กฤตินจันทร์สนธิมา และอรรถย อินตะไชยวงศ์. (2559). การมีส่วนร่วมในการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน: ศึกษาเฉพาะกรณี ป่าชุมชนบ้านคลองห้วย
หวาย อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์. วารสารผู้ตรวจการแผ่นดิน, 9(1), 58-79.
- จริยาภรณ์ เจริญชีพ. (2560). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา
ตำบลถ้ำรงค์ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี. วารสารสารสนเทศ, 16(2), 85-97.
- จิราภรณ์ แก้วมณี. (2557). การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนบ้านหัว
เขาจีน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (พัฒนศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทรงวุฒิ เรื่องวาทศิลป์. (2550). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาใน พื้นที่บริการของโรงเรียน
ล้อมแรดวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง.
กรุงเทพมหานคร: 598 Print.
- ประชาชาติธุรกิจ. (2561). ธุรกิจท่องเที่ยว. [ออนไลน์]. ได้จาก <https://www.prachachat.net>
[สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 ตุลาคม 2563].
- เพชรภัทร บุญประกอบ และประภาวีน พชรโชติสุธิ. (2560). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ
การท่องเที่ยว: กรณีศึกษา ศูนย์การเรียนรู้สมบูรณ์แบบโฮมสเตย์บ้านจอมแจ้ง จังหวัดหนองคาย.
ในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 (665-673). เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- เพชรภูมิ เพชรนิวส์. (2561). บทความเพชรภูมิ. [ออนไลน์]. ได้จาก <https://petchpoom.com/#>
[สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 ตุลาคม 2563].
- พจนา สวนศรี. (2546). คู่มือการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน. กรุงเทพฯ: โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิต
และธรรมชาติ
- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และพรรณทิพย์ เพชรมาก. (2551). การบริหารสังคม ศาสตร์แห่งศตวรรษเพื่อ
สังคมไทยและสังคมโลก. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การจัดการศึกษา : โดยชุมชน เพื่อชุมชน และสังคมไทย.
กรุงเทพฯ: ไทยร่มเกล้า.
- ภัทรวิทย์ อธิภักดิ์สิริ ธเนศ ศรีสถิต และจรินทร์ พิภประไพ. (2559). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนใน
การจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา พระบรมธาตุนาคุณ อำเภอนาคุณ จังหวัด
มหาสารคาม. วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ, 9(3), 91-104.
- ยุพาพร รุปราม. (2545). การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงบประมาณในการปฏิรูประบบ
ราชการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพัฒนาระบบ, คณะพัฒนา
สังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- รัฐพงศ์ บุญญานวัตร. (2552). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กทม.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สถาบันวิจัยและพัฒนา.
- ศูนย์ประสานงานเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน. (2563). การท่องเที่ยวโดยชุมชน. [ออนไลน์]. ได้จาก <https://thaicomcommunitybasedtourismnetwork.wordpress.com/> [สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 ตุลาคม 2563].
- สินธุ์ สโรบล. (2546). การท่องเที่ยวโดยชุมชนแนวคิดและประสบการณ์พื้นที่ภาคเหนือ. โครงการ
ประสานงานวิจัยและพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวและชุมชน. สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่: วนิดา เพรส.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2552). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 9) : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญา เคนาภูมิ. (2551). ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนลุ่มแม่น้ำโขง. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี. (2563). ชุมชนย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี. [ออนไลน์]. ได้จาก
https://www.m-culture.go.th/phetchaburi/ewt_news.php?nid=987&filename=index
[สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 ตุลาคม 2563].
- อรรษย์ กักผล. (2551). หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรี
- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. (2563). ชุมชนเมืองเก่าริมแม่น้ำ
เพชรบุรี. [ออนไลน์]. ได้จาก <https://tis.dasta.or.th/dastatravel/muangpetch/#:~:text=%>
[สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 ตุลาคม 2563].
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980). Participations place in rural development: Seeking
clarity through specificity. New York: World Developments.
- United Nations. (1981). Development of international economic and social affairs: Popular
participation as a strategy for promoting community level action and national
development report of the meeting or the adhoc group of experts held at UN.
Mid quarter from May 22-26, New York: United Nation.

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

สัมภาษณ์ทั้งหมด 12 คน :

- ผู้นำชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ชุมชนละ 1 คน ได้แก่ ชุมชนคลองกระแชง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ
- ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี (ชุมชนคลองกระแชง ชุมชนตลาดริมน้ำ และชุมชนวัดเกาะ) ชุมชนละ 3 คน (ประชาชนรวม 9 คน)

ชุมชนคลองกระแชง

1. ชุมชนมีกิจกรรมการท่องเที่ยวอะไรบ้าง
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี

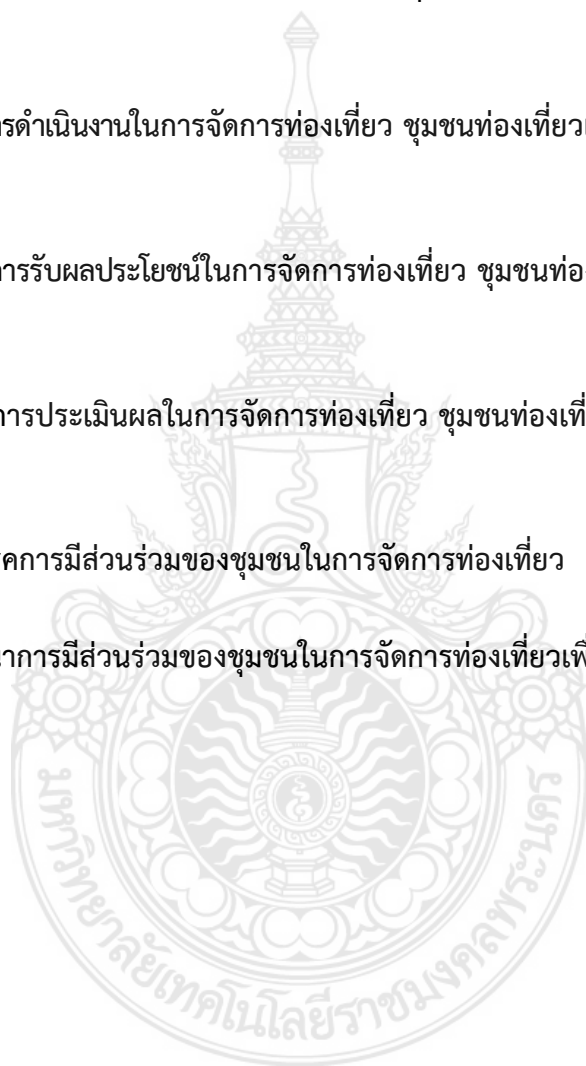
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า
ริมแม่น้ำเพชรบุรี
6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว
7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

ชุมชนตลาดริมน้ำ

1. ชุมชนมีกิจกรรมการท่องเที่ยวอะไรบ้าง
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริม
แม่น้ำเพชรบุรี
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริม
แม่น้ำเพชรบุรี
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมือง
เก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่า
ริมแม่น้ำเพชรบุรี
6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว
7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

ชุมชนวัดเกาะ

1. ชุมชนมีกิจกรรมการท่องเที่ยวอะไรบ้าง
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำเพชรบุรี
6. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว
7. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นายพัทยศ เพชรวงษ์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr.Patyos Phetwong
- เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 36206-~~XXXXXXXXXX~~
- ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ (พนักงานมหาวิทยาลัย)
สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์
เงินเดือน (บาท) 32,000 บาท
เวลาที่ใช้ทำวิจัย 15-18 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์
- หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร 092-9259929
อีเมล patyostour@gmail.com
- ประวัติการศึกษา
2553 วม.ม. (การจัดการนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2545 ศศ.บ. (การท่องเที่ยว) มหาวิทยาลัยศรีปทุม

งานวิจัยที่สำเร็จแล้ว

- การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทโบราณสถาน กรณีศึกษา พระอารามหลวงในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (2561)
- การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานกระทรวงการท่องเที่ยว และการกีฬาแก่ชุมชนบ้านน้ำพุร้อน อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี (2563)